

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK VIII.

CELOVEC, SREDA, 11. FEBRUAR 1953

ŠTEV. 9 (560)

Hinavci so se do kraja razkrinkali

Naše ljudstvo je z navdušenjem pozdravilo gostovanje pevskega zbora Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov — Izdajalci in belogardisti so v strahu pred resnico mobilizirali nemški ordinariat proti slovenskim vernikom in duhovnikom

Pevski zbor Cirilmetodijskega društva katoliških duhovnikov Ljudske republike Slovenije je na povabilo Slovenske prosvetne zveze priredil za obletnico Prešernove smrti — kulturnega praznika slovenskega naroda — pevsko turnejo na Koroško in imel v več krajih uspele koncerte narodnih pesmi. Gostovanje duhovnikov iz Slovenije je vodil g. dr. Maks Miklavčič, profesor bogoslovne fakultete v Ljubljani, pevovodja pa je bil g. Jože Mihelič, župnijski upravitelj v Gornjem gradu v Savinjski dolini.

Svoj prvi nastop so imeli duhovniki-pevci, po številu jih je bilo 21, v St. Jakobu v Rožu, kjer se je v nedeljo popoldne v dvorani Narodnega doma kljub žalostnim dogodkom, o katerih bomo spregovorili pozneje, zbralo prav lepo število ljubiteljev slovenske pesmi. Na prireditvi je bil navzoč tudi šef Urada za zvezo FLRJ v Celovcu, legacijski svetnik Mitja Vošnjak. Goste-pevce in zbrano občinstvo je v imenu Slovenske prosvetne zveze pozdravil član Osrednjega odbora SPZ Šimej Martinjak in v svojih uvodnih besedah poudaril zlasti potrebo po čim tesnejši povezavi zamejskih Slovencev z matičnim narodom, ker, kakor je dejal, **tudi koroški Slovenci bomo živeli naše narodno življenje le tako dolgo, dokler bomo ostali živ del vsega slovenskega naroda.** Zato pa smo — je nadaljeval — tudi tako veseli slehernega obiska iz matične države in vas prosimo le to, da nam v naši težki borbi za narodni obstanek zlasti tukaj na severnem braniku slovenstva zvesto stojite ob strani. Pristrčno vas pozdravljam v naši sredi in vam želim, da bi se med nami počutili kakor doma.

V imenu gostov je nato spregovoril g. prof. dr. Miklavčič in posebno nakazal namen njihovega obiska med koroškimi Slovenci. Med drugim je dejal: **Nismo to, za kar so nas ožigosali že pred našim prihodom.** Vsi brez izjeme smo pravi duhovniki, ki zvesto izpolnjujemo svoje stanovske dolžnosti, smo pa hkrati tudi Slovenci, ki globoko ljubimo svoj slovenski narod, našo domovino. Prav zaradi tega, ker ljubimo svoj narod, pa ljubimo tudi koroške Slovence, katerim hočemo to našo ljubezen izpričati v prelepi slovenski narodni pesmi. Saj je ravno pesem izraz najgloblje ljubezni, tiste ljubezni, ki jo moremo čutiti le do svojcev, do svojega naroda, do domovine. Ni namen našega obiska, da bi vas razdvajali, da bi kogar koli pritegnili na to ali ono stran; namen našega prihoda je edino ta, da vas podpremo in utrđimo v ljubezni do slovenske matere govorice, v zvestobi svojemu rodu. — Govornik je poudaril vodilno vlogo, ki jo je pred sto leti v slovenskem narodnem in zlasti kulturnem življenju odigrala Koroška in predvsem Celovec in dejal, da smo koroški Slovenci ravno zaradi tega še prav posebno lahko ponosni na našo preteklost, na naše prednike. Obširno je govoril tudi o škofu Slomšku, ki je prav tako polagal posebno važnost na vzgojo narodne zavesti, važnost na ljubezen do matere besede, do lastnega naroda.

Vsi navzoči so z dolgotrajnim odobravanjem sprejeli besede govornika in s tem pokazali, da goste spoštujejo kot duhovnike in jih ljubijo kot brate. Nato pa je po kratkih povezovalnih besedah nastalo tišino zaorila „Pesem o svobodi“, s katero so pevci jasno izpričali, da tudi kot duhovniki uživajo v novi Jugoslaviji resnično svobodo, zato pa tudi iz vsega srca ljubijo svojo domovino, domovino — „milí kraj“, za katero je jugoslovansko ljudstvo darovalo toliko žrtev, ko se je „sredi pušk in bajonetov“, kakor pravi pesem Bilečanka, borilo na življenje in smrt. Nešteti so

bili tisti, ki so žalovali za svoji in koliko mater je jokalo ob sinu, ki je umiral za narod, kakor v makedonski narodni pesmi „Bolen mi leži“. Kakor da bi opeval usodo slovenskega naroda, tako globoko je zajeta misel prelepe pesmi „Soči“.

Po prvem delu sporeda je v odmoru g. Joža Vovk, župnijski upravitelj na Jezerskem,bral iz svoje pesniške zbirke „Izganci“, ki jo

kor morski val, ki pljuska ob obrežje. Polna žalosti poziva deklica „Venite rožce moje“, zato pa je bolj vesel pastir, ki prepeva „Jes sm an kmetovski ovčar“. Globoko zajeta je pesem o srcu, ki je žalostno, ker je močno ranjeno; kot simbol vsega naroda pa vstane pred našimi očmi Triglav, „kako si krasan“.

Se in še bi poslušali, čeprav je v dvorani bilo precej hladno. Ob zaključku se je pred-

saj so jim zapeli pesmi, ki jih naše ljudstvo ljubi nad vse.

Zal pa so se ob gostovanju duhovniškega pevskega zbora zgodile pri nas stvari, ki so vredne vsega obsojanja. Komaj da smo v sobotni številki „Slovenskega vestnika“ objavili spored gostovanja, je v nedeljo, v zgodnjih jutranjih urah že vozil po slovenskih farah škofijski avtomobil in raznašal naznanilo celovškega ordinariata z naslednjo vsebino:

BISCHÖFliches GURKER ORDINARIAT

Zahl.: Pr.

Klagenfurt, 8. Februar 1953

An das

hochwürdige Pfarramt in

V nedeljo, 8. II. 1953 naj se iz prižnic pri vseh božjih službah prebere ali, če to ni več mogoče, naj se vernikom naznani v drugi primerni obliki sledeče:

„Z veliko bridkostjo moram ugotoviti, da neki jugoslovanski duhovniški zbor društva Cirila in Metoda prepotuje južno Koroško in napravi prireditve.

O tem društvu velja, kar so rekli jugoslovanski škofje dne 25. septembra 1952: Društvo ni od pristojnih škofov ustanovljeno in tudi ni doseglo njihove potrditve. Društvo Cirila in Metoda je od državnih organov ustanovljeno z namenom, da se uniči pokorščina duhovnikov in vernikov do svojih škofov in da se polagoma razruši verno življenje.

Zato sem primoran, Vam, dragi sobratje in ljubljani verniki, razglasiti: Duhovniki tega društva ne smejo v krški škofiji maševati in pridigati in spovedovati ali deliti drugih zakramentov.

Ne udeležite se njihovih prireditev.

† JOZEF, škof.

Onemeli so naši ljudje ob teh besedah in se upravičeno spraševali, ali je kaj takega res mogoče. Bilo jih je le zelo malo, ki so verjeli, da duhovniki iz Slovenije niso pravi duhovniki, pretežna večina je bila prepričana, da se za škofijsko obsodbo dejansko skrivajo popolnoma drugačne stvari. To je zlasti pokazala in potrdila udeležba pri koncertih, kjer so bili navzoči večinoma globoko verni ljudje, ki so tako po krivičnem zlohotno obsojene duhovnike iz Slovenije pozdravili z istim spoštovanjem kakor domače, ki v njih nikakor niso videli preoblečene agente, marveč so v njih prepoznali dušne pastirje, ki zvesto pasejo svoje črede, zvesti narodu in domovini.

V tem prepričanju so jih podprli tudi slovenski duhovniki sami, ki so v stvarnih besedah nakazali resnični položaj vere in cerkve v Jugoslaviji ter še posebej osvetlili dejanske okoliščine okoli Cirilmetodijskega društva.

(Nadaljevanje na 2. strani)

je spisal v letih svojega pregnanstva v Srbiji.

In spet so se dvignili mehki akordi narodne pesmi „Lipa zelenela je“, kateri je sledila pesem „O večerni uri“, v kateri oče poziva sina, naj gre in pozdravi njegove južne brate. O slovesu fanta od svojega dekleta govori spev „Rože je na vrtu plela“, medtem ko nas dalmatinska narodna „Plovi, plovi“ zaziblje ka-

sednik Slovenskega prosvetnega društva „Rož“ v St. Jakobu Jože Štornik pristrčno zahvalil pevcem in jim želel še mnogo uspeha na nadaljnjem gostovanju.

Koncerti narodnih pesmi so bili tudi še v St. Janžu v Rožu, in sicer v ponedeljek, ter v tork v Škofičah. Povsod so pevci s svojim petjem še in še navdušili zbrane poslušalce,

Kdo se je zavzel za dvolastnike?

Prezident Gruber je v svojem poročilu na občnem zboru kmetijske zbornice 26. I. 1953 med drugim izjavil, da je zasluga kmetijske zbornice tudi potek razgovorov o dvolastništvu v Mariboru, po katerih so koroški lastniki in posestniki pašnikov na jugoslovanski strani jugoslovansko-avstrijske meje dobili pravico do izkoriščanja pašne ter da ji je uspelo prepričati Jugoslovane, da so odstopili od svojega prvotnega stališča.

Naš dopisnik se je v zvezi s to izjavo zglasil pri šefu Urada za zvezo FLRJ v Celovcu, g. legacijskem svetniku Mitji Vošnjaku in ga prosil za tozadevna pojasnila. Na stavljena vprašanja je dobil naslednje odgovore:

Vprašanje: Čigava zasluga je, da so bili interesi in želje tukajšnjih kmetov glede izkoriščanja pravice pašne na jugoslovanski strani meje upoštevane?

Odgovor: Za neko posebno zaslugo ne gre. Saj je jugoslovanska delegacija že pri sporazumu v Gleichenbergu jasno pokazala, da hoče vrniti avstrijskim dvolastnikom zemljiško posest na jugoslovanski strani meje, če ti zemljo sami obdelujejo, če ne presega obseg gotove meje in če je od izkoriščanja te zemlje odvisna trdnost njihovih kmetij. V tem okviru je gleichenberški sporazum predvidel tudi možnost ureditve vprašanja koroških dvolastnikov planin in pašnikov.

V korist želj lastnikov in uživalcev pašniških pravic se je pred mariborskimi razgovori zavzel s Koroške strani pri nas tudi deželni glavar Wedenig. Prav tako se je pri meni

zglasila delegacija Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenskih zadrug ter v zvezi s predstojnimi razgovori iznesla želje kmetov in sosesčin glede ureditve tega vprašanja. Ta posredovanja so še bolj razjasnila celotno vprašanje, tako da je naša delegacija prišla v Maribor pripravljena, da se koroškim dvolastnikom v okviru najširših možnosti vrnejo pravice pašne na jugoslovanski strani. To se je pozneje v Mariboru tudi zgodilo.

Vprašanje: Ali so se tudi predstavniki koroške kmetijske zbornice zglasili pri Vas, da posredujejo za ugodno ureditev tega vprašanja?

Odgovor: „Ne, nikoli.“

Izjava gospoda prezidenta je potemtakem iz trte zvita. Je pa za njega zelo značilna. Po svoji stari navadi je tudi pred temi volitvami poiskal svoje in svoje stranke (ÖVP) zasluge iz vseh vetrov skupaj. Če so zasluge resnične ali pa izmišljene oz. od drugih ukradene, to je ÖVP-jevskemu poglavarju vseeno. Glavno, da ima volivcem kaj povedati.

V luči te izjave g. prezidenta pa odkrivamo tudi njegov zlonamerni namen, kaliti dobrososedske odnose, ki se razvijajo med Jugoslavijo in Avstrijo in med Slovenijo in Koroško. S to izjavo postavlja prezident Gruber resnico — da je baš Jugoslavija dala avstrijskim dvolastnikom široke koncesije brez kakršnegakoli pritiska, kot dokaz dobre volje za vzpostavitev dobrih sosedskih odnosov — na glavo in skuša kaliti ugled, ki ga Jugoslavija uživa v očeh avstrijskih delovnih ljudi.

Smučarska sekcija Slovenskega fizikturnega društva v St. Janžu v Rožu

vabi

na smučarsko prireditev:

III. mednarodni smučarski skoki v Rožu

ki bo v nedeljo, dne 15. februarja 1953, ob 14. uri na 60-metrski skakalnici v St. Janžu v Rožu.

Kakor že dve leti, vabimo tudi letos k številni udeležbi na našo prireditev ter smo prepričani, da bo obisk tokrat še prekosil število udeležencev na prireditvah v preteklih dveh letih.

Isti dan ob 10. uri predpoldne bo na St. Janških Rutah veleslalom in vabimo prijatelje zimskega športa tudi na to prireditev.

ÖVP-jevski poslanec in predsednik ZAS-a govori za Tischlerja in Steinacherja

Zadnje nedeljo je slučaj hotel, da sta se srečala predstavnik DF DL in ÖVP-jevski govornik na volilnih zborovanjih pri Maleju v Selah-Kotu. Nepobarvana naivna izvajanja nekdanjega predsednika ZAS-a so bila v Kotu najboljša propaganda za DF, da govorniku tov. dr. Franciju Zwitteru sploh ni bilo treba več mnogo govoriti.

V mnenju, da Selani še ne poznajo dovolj njegove klavne vloge, se je g. Petschnig iz Podgorij v začetku najprej predstavil kot „Rožan in Slovenec“, ki prihaja k svojim, ker smatra, „da morata pavr in pavr skup držati“ in se on bolje počuti med „pavri kot med gospodo“. Nato je jecljal nekaj o demokraciji, ki je garant za ÖVP. „Freiheit“, katero seveda brani le ÖVP. Ko je nato v razlagi svetovne politike z nekaj krilaticami hotel prepričati selske korenjake za njegovo hlapčevanje pred kapitalističnim svetom in je smatral za potrebno v Selah govoriti tudi o Jugoslaviji, je brihtno razlagal, da je nevarni Tito „najprej Slovenec in potem šele komunist“ in nato prešel k razlagi edino zveličavnega programa njegove ÖVP-jevske stranke. Rešila bosta vso Avstrijo le dva človeka: Kamitz in Graf! Kamitz s svojim finančnim načrtom štednje na račun brezposelnih in ubogih rentnikov, Graf pa s svojimi gromovitimi govori. Ko je na koncu „obračunal“ z nasprotnimi strankami in se na široko bavil z nevarno DF — le čemu, ko je najprej povedal, da je baje ni več? — se je pri svojem ZAS-ovsko-BHS-ovsko-ÖVP-jevskem modrovanju bavil še z zadnjo „nasprotno stranko“, s Krščansko demokratsko stranko, o kateri pa je dobesedno dejal, da le ta ni nasprotna, temveč da ima isti program kot ÖVP in da zasleduje iste cilje. Po vsem razumljivo je zato zaključil svoj govor s pozivom, da naj Kočani in Selani volijo Krščansko demokratsko stranko ali najnovejši KONCEPT DIPLOMATA STEINACHERJA!

Gospod Petschnig je nehote tako prepričevalno govoril za DF, da je celo ÖVP-jevski predsednik zborovanja moral ugotoviti, da je s svojim govorom prihranil zastopniku DF posebno zborovanje. Da bi le-ta zabrisal nerodne hibe g. glavnega govornika, se je demagoško obregnil nad voditelja Socialistične stranke, torej nad državnim prezidentom, nad raznimi ministri, nad deželnim glavarjem in raznimi člani vlade, češ zakaj se vozijo z avtomobili in ne dajo polovice svojih plač delavcem itd. Nemara bi bilo zanj boljše, da ne bi spregovoril, kajti Selani in predvsem Kočani so začudeno strmeli, kako se v navzočnosti svojih gospodarjev namah pokažejo v svoji pravi luči prihuljeni tako imenovani „prijetelji Slovencev“ in našega delovnega človeka.

Toda tudi ta demagogija ni mogla pomagati g. Petschnigu iz zagate, ko je v protigovoru pobil vso njegovo revno duhovno kramo tov. dr. Franci Zwitter. V zagovoru se je moral zateči k starim izrabljenim frazam, ki pa najbolj zgovorno povejo, kako si v resnici

predstavljajo gospodje ÖVP-jevci rešitev upravičenih zahtev koroških Slovencev.

Na vprašanje, zakaj g. govornik ni tudi v deželnem zboru povedal, da je „Rožan in Slovenec“ in zakaj tam ni nič poznal koroških Slovencev in njihovih pravic in zakaj se je tam raje združil z gospodo kot z rožanskimi pavri, je zajecjal, da on in KDS odklanjajo „izdajalce“ in „vsem, ki niso zadovoljni in zahtevajo še kake pravice, svetuje, naj gredo tja, kjer mislijo, da je bolje!“

Nič ne pomaga, če se g. Petschnig v nemščini ni več upal ponoviti svojih groženj, dobil je odločen odgovor, da Slovenci poznajo izdajalce našega naroda, da spada prav on sam med nje in je za nje govoril, da pa razumemo tudi njegov nasvet, ki je danes ob nemoči izvršitve „nasvet“, jutri ob večji moči „grožnja“, in če bi prišli spet njemu enaki končno na krmilo

„zločinska izselitev“. Slovenci se po teh njegovih izjavah zavedamo te nevarnosti še tem bolj, ko so vendar na listi njegove stranke prav krivci in sodelavci na zločinski izselitvi kakor Hauptmann Fritz, ing. Mayerhofer in njihovi ideološki kolovodja Steinacher.

Na to ni vedel g. Petschnig ničesar bolj brihtnega povedati, kakor da naj ne obujamo žalostnih spominov in pustimo preteklost v miru, tem ljudem kot Hauptmannu Fritzu, ing. Mayerhoferju in Steinacherju pa naj smo koroški Slovenci še prav posebno hvaležni, saj so nas obvarovali velikega zla na jugu, proti kateremu se danes bori tudi KDS.

Selani in Kočani so dobro razumeli g. Petschniga in je zato selski župan tudi po pravici razburjen povedal, da je ÖVP-jevski propagandist še zelo, zelo stare, a danes zastarele miselnosti sin. S tako miselnostjo ne

bomo gradili miru v deželi niti ne v svetu — to je miselnost komaj minule dobe, ki smo jo Slovenci vsi občutili in se je nobeden od nas ne želi več nazaj. Zato bomo dali 22. t. m. tem gospodom tudi primeren odgovor.

Tov. dr. Franci Zwitter pa je za slovo Selanom in Kočanom le še dejal, da so prav iz ust ÖVP-jevskega govornika in predsednika ZAS-a spoznali, kdo se skriva za KDS in je zato zaprisega teh gospodov pred slovensko zastavo le omadeževanje te zastave. Ta gospoda, ki je že zaprisegala pred zastavo Dollfussove Vaterländische Front in nato pred zastavo kljukastega križa, nikdar ni poznala slovenske zastave, najmanj pa tedaj, ko je bilo treba za slovensko zastavo v borbo in smrt. Tedaj so se borili raje kot lajtnanti Hitlerjeve vojske in v Hitlerjevi Lufthansi kot bi šli v krvavo borbo za ogroženo slovensko zastavo. Zavedni koroški Slovenci pa, ki smo ostali tej zastavi zvesti tudi v najtežjih krvavih dneh, je sedaj ne bomo omadeževali z glasovanjem za najbolj zločinski, najnovejši KONCEPT DIPLOMATA STEINACHERJA.

Hinavci so se do kraja razkrinkali

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kako je prišlo do neosnovanih napadov na jugoslovanske duhovnike, se je izkazalo v ponedeljek, ko se je vodja skupine g. prof. dr. Miklavčič zglasil pri celovškem škofu. Ob svojem obisku v škofijskem dvoru je namreč zvedel, da je škof izdal ta svoj poziv „na izrecno željo Slovencev“, ki da so smatrali, da bi obisk duhovnikov iz Jugoslavije mogel škodovati koroškim Slovincem. Škof je g. prof. Miklavčiču izjavil, da je izdal tožalevno naznanilo, ker je bil le enostransko poučen, zato je naknadno dovolil duhovnikom iz Slovenije, da smejo maševati tudi v krški škofiji, vendar le v nemških krajih dežele.

Ni težko uginiti, kdo so bili le-ti tako „zaskrbljeni Slovenci“ in bi tako nas kakor gotovo tudi vse koroške Slovence zelo zanimalo, po kakšnih opravkih sta šla dr. Tischler in emigrant ing. Muri v soboto ob 15.40 uri v Gurkerhaus. Prav tako je tudi popolnoma jasno, da dotični „zaskrbljeni Slovenci“ niso bili zaskrbljeni zaradi slovenskega ljudstva na Koroškem, marveč jih je začela skrbeti njihova lastna usoda, boječ se, da bi obisk duhovnikov

iz Jugoslavije nenadoma podrl njihovo s tolikšnim trudom zgrajeno zgradbo laži in klevet o preganjanju vere in duhovnikov v Jugoslaviji. Kako naj bi našemu ljudstvu še naprej pripovedovali, da v Jugoslaviji ni več duhovnikov, ko pa jih kar 21 hkrati potuje po naših krajih; kako naj bi v bodoče ob hinavskem zavijanju oči rohnili na jugoslovanski „komunistični režim“, ki da je razdjal vse cerkve in onemogočil sleherni versko življenje, ko pa ima večina teh 21 jugoslovanskih duhovnikov svoje lastne fare v vseh treh slovenskih škofijah.

Zato pa so si morali izmisliti bajko o preoblečenih agentih, da tako zvesto in dosledno nadaljujejo svojo pregrešno gonjo proti slovenskim duhovnikom, ki so jo začeli že lani ob obisku treh katoliških duhovnikov iz Slovenije pri svojih sobratih na Koroškem. V „Tedniku-Kroniki“ so ponavljali laž, da to niso bili duhovniki, marveč plačani propagatorji. Tokrat pa so v nadaljevanju svoje klavne vloge skušali spraviti ob dober glas in pošteno ime kar 21 duhovnikov, ki so ostali v domovini, da tako lahko delujejo za svoje ljudstvo.

Stvar pa postane še bolj jasna, ako vemo, da vodstvo Narodnega sveta koroških Slovencev zaradi tega ni hotelo pristati na skupen nastop vseh koroških Slovencev pri letošnjih volitvah, ker baje v Jugoslaviji preganjajo vero. Zdaj pa so se zbal, da bi program nove Tischlerjeve stranke, ki svojim volivcem nima povedati ničesar razen tega dozdevnega verskega preganjanja v Jugoslaviji, spaval po vodi, ako bi preko dvajset slovenskih duhovni-

kov nemoteno potovalo po Koroškem. Torej je bilo potrebno, da se jim to, če že ne prepreči, pa vsaj otežkoči, ne glede na to, da je tukaj treba spet izrabiti verska čustva našega ljudstva.

Načrt so si zamislili lepo in dobro, pozabili so pri tem le to, da so ta načrt delali brez krčmarja — v tem primeru brez slovenskega koroškega ljudstva. Čeprav so slovenski duhovniki nastopili le na treh koncertih, je zadostovalo že to, da so morali „zaskrbljeni Slovenci“ — bolj točno: agenti v Mohorjevi hiši — ugotoviti popolni polom svojega protinarodnega in predvsem tudi svojega bogokletnega početja: naše ljudstvo ima zelo zdrav čut za presojo resnice in laži, pravice in krivice.

Ceprav je bilo prvotno predvideno, da bo duhovniški pevski zbor ponesel lepoto slovenske pesmi v vse najavljene kraje slovenske Koroške, so se jugoslovanski duhovniki ob težkočah, na katere so naleteli prav po krivdi tistih krogov, ki si hinavsko lastijo monopol zaskrbljenosti za versko življenje, odločili, da se raje vrnejo v domovino, kjer lahko svobodno in brez težkoč mašujejo in izpolnjujejo dolžnosti svečenika, da se vrnejo v državo, ki tako preganja vero in duhovnike, da dvajsetčlanski duhovniški pevski zbor lahko brez preprek odide na gostovanje v inozemstvo. Naše ljudstvo, ki jih je sprejelo z odprtim srcem, se jim prisrčno zahvaljuje za užitek, ki so mu ga pridelili s svojimi koncerti, in jim obljublja, da mu bo ostalo njihovo gostovanje v neskaljenem spominu. Ljubitelji slovenske pesmi v krajih, kjer so bili predvideni koncerti in jih zaradi intrig predstavnikov KDS ne bo, pa se naj za to zahvalijo gospodu profesorju Jožefu Tischlerju in emigrantu ing. Muriju Lambertu.

Namesto ljubega sprejema hudo razočaranje

V zvezi z neosnovanimi napadi na pevski zbor Cirilmetodijskega društva smo zaprosili duhovnike iz Slovenije, da nam o teh dogodkih povejo tudi svoje mnenje. Na naše vprašanje, kako je mogel celovski ordinariat postaviti Cirilmetodijsko društvo v tako slabo luč pred koroškimi Slovenci, smo dobili na pristojnem mestu naslednji odgovor, ki ga objavljamo doslovno.

„Na ordinariatu v Celovcu smejo po veljavnih predpisih zahtevati od vsakega duhovnika druge škofije uradno priporočilo tistega škofa, ki mu je duhovnik podrejen. V priporočilu je navedena duhovnikova zaposlitev in potrdilo, da sme v lastni škofiji opravljati vsa cerkvena opravila. Na podlagi takega izkazila priporoča en škof drugemu, da duhovniku doli maševati v drugi škofiji ali opravljati še kake druge cerkvene funkcije. Ostaja pa seveda n. pr. krškemu ordinariatu polna pravica, da sam presodi, kakšna opravila dovoli tujemu duhovniku in pod kakšnimi pogoji. V našem primeru je ordinariat v Celovcu prepovedal duhovnikom iz treh slovenskih škofij, ki so vsi taka priporočila imeli, vsakršno uveljavljanje duhovniških pravic. Za tako prepoved, ki nasprotuje običajem, je celovski ordinariat navedel kot vzrok neke razloge, ki nimajo objektivne veljavnosti. Zaostri je namreč izraze iz pisma jugoslovanskih škofov z dne 25. septembra, ki sicer negativno, vendar blago odklanjajo duhovniška društva kot sredstvo za zbliževanje med cerkvijo in državo v Jugoslaviji. To pismo se ne nanaša na Cirilmetodijsko društvo in zato v Sloveniji ni bilo objavljeno. Pač zato, ker so v septembru tekla pogajanja med tem društvom in škofijami v Ljubljani, Mariboru in Gorici. Ta pogajanja

so se ugodno končala in po skupnem dogovoru je društveni občni zbor 23. oktobra v Ljubljani sprejel vse od škofij postavljene predloge, kar se je posebej poudarilo v medsebojno izmenjanih in objavljenih pismih. — Prav ta soglasnost slovenskih duhovnikov s škofijskimi apostolskimi administratorji je vzbujala veselo zaupanje, da bo duhovniški zbor na Koroškem gostoljubno sprejet pri vseh Slovincih in da mu bo ordinariat v Celovcu brez ovire dovolil maševanje, kakor ga vedno dovoljuje vsakemu duhovniku, ki predloži priporočilo „celebret“. V resnici se je zgodilo prav nasprotno. Odklonili so dovoljenje za opravljanje duhovniških opravil na vseh krajih, kjer je bil napovedan obisk teh duhovnikov. Nočemo biti škofijskemu ordinariatu v Celovcu krivični, čeprav smo občutili razglas z dne 7. februarja za hudo skelečo nepravilno obsodbo. Ordinariat v Celovcu je zvedel za pismo jugoslovanskih škofov, napisano 25. septembra, iz Clerus-Blatta, ki je izšel 31. januarja 1953 in je prišel v Celovec tik pred prihodom duhovniškega zbora na Koroško. Oprt na to pismo in nepoučen o dejstvu, da Cirilmetodijsko društvo ne spada pod omenjeno negativno oceno, nepoučen tudi o običnem zboru društva 23. oktobra v Ljubljani, je odločil proti nam in nam pripravil namesto ljubega sprejema bolečino poniževalne ocene, ki je bila v nemarni slovensčini objavljena 8. februarja jutraj, nekaj ur pred našim prihodom. Škofijski ordinariat v Celovcu ima polno možnost, da krivično objavo popravi in upamo, da bo to ob prvi priložnosti tudi storil. Le enega ne more več popraviti: obisk, ki smo ga napravili v februarju 1953, se je za nas spremenil v hudo razočaranje.“

Socialisti k pastirskemu pismu

Kakor pri zadnjih državnoborskih volitvah so avstrijski škofje tudi tokrat izdali za volitve posebno pastirsko pismo. Na predvolilnem zborovanju v Solnogradu se je bivši pravosodni minister in socialistični državni poslanec dr. Tschadek dotaknil tega pastirskega pisma ter v tej zvezi med drugim dejal:

Avstrijski škofje so čutili potrebo, da so v posebnem pastirskem pismu pozvali katoličane, naj gredo na volitve in naj se pri glasovanju zavedajo odgovornosti pred Bogom. Škofje so nedvomno upravičeni, da zavzamejo do volitev svoje stališče. Isto pravico pa imamo mi glede pastirskega pisma. Če škofje poudarjajo, da se morajo katoličani odločiti le za tak volilni program, ki temelji na priznavanju krščanskih načel, ki se zavzema za socialno pravičnost in za svobodo Avstrije, tedaj lahko rečemo, da volilni program socialistov ni v nasprotju s tem pozivom.

Socialisti smo absolutno za svobodo vere in vesti. V naših vrstah je prostora za vsakega katoličana. Verska svoboda in svoboda vesti sta temeljni zahtevi demokracije, ki edina lahko zaščiti tudi Cerkev pred totalitarnimi posegi države.

Volilni program socialistov je program so-

cialne pravičnosti. Socialistična stranka se že 60 let bori za pravično razdelitev dobrin, za zavarovanje obstoja vseh ljudi, za dobro vzgojo mladine in za to, da bi bilo tudi starim ljudem omogočeno brezskrbno življenje. Naš gospodarski program je torej v skladu z načeli, ki naj jih katoličan prizna pri volitvah.

Kulturnopolitična vprašanja je mogoče v Avstriji reševati le na demokratičen način. Socialisti nismo nikdar nasprotovali temu, da bi se reševala pravično. Niti v vprašanju zakonskega prava niti v vprašanju šolske zakonodaje nismo socialisti nikdar vodili takšne politike, ki bi katoliškemu prebivalstvu jemala možnost za sklepanje katoliških zakonov in za katoliško vzgojo svojih otrok.

Socialisti se ravnamo po evangeliju in pravimo: „Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega.“ To je treba ugotoviti, ker ÖVP razlaga pastirsko pismo tako, kakor da bi bilo napisano kot volilni proglas njej v prid. Smatram, da dejal dr. Tschadek, da škofje niso imeli namena, da bi delali s tem, da so pozvali katoličane, naj volijo po svoji vesti, propagando za neko določeno politično stranko, kajti tak namen bi bil v nasprotju z naukom evangelija.

Tudi v Pliberku se jasni

Pliberški kmetje so gotovo že izvedeli za klavni uspeh govornikov na dosedanjih predvolilnih zborovanjih Krščanske demokratske stranke, zato jih ni v nedeljo prav nič mikalo, da bi šli poslušati dr. Tischlerja v pliberško kinodvorano. Niti trideset se jih ni zbralo in nekateri so že pred koncem zborovanja odhajali iz dvorane. Vse kaže, da jih ni Janežič iz Leš prav nič ganil s svojimi slavospevi Tischlerju, čeprav se je na vse pretege trudil, da bi ga prikazal kot mučenika, ki je šel „skupno z izseljenci težko pot domov“ (pot koroških Slovencev v izseljeništvu je bila težja, toda tja jih ni spremljal, ker je bil takrat in ves čas do konca vojne profesor v Bregenzu).

Da, izkušnje pouče človeka o marsičem in zato je bil dr. Tischler v Pliberku zelo previden. Kar na kratko je zdrdl svoj naučeni govor, izogibal pa se je, da ne bi zašel na spolzko pot tolmačenja vzrokov, ki so privedli do ustanovitve njegove „krščanske“ stranke. O tem ni znil niti besedice. V slabi polovici ure je bil njegov govor pri kraju, potem pa so zborovanje hitro zaključili, sicer bi kdo utegnil staviti kakšna nadležna vprašanja — na primer takšna, kot oni dan v Škofičah ali v Bilčovsu.

Toda kljub naglici, s katero so končali zborovanje, je padlo vprašanje, če Steinacher morda le ne bi v slučaju volilne zmage ÖVP

postal koroški deželni glavar. To je vzpodbudilo dr. Tischlerja, da se je začel zaklinjati, da nima nikakih zvez s tem človekom, končno pa je le bleknil, da mu je Steinacher lani (kdaj, tega ni povedal — morda takrat, ko so kovali Krščansko demokratsko stranko) — dejal, da bi v Žitari vasi lahko postavili kar štiri šole, med njimi, seveda, tudi slovensko. To je torej nov dokaz, kako so koroški Slovenci Steinacherju pri sru in če bi postal deželni glavar, bi slovenske šole po Koroškem gotovo rasle kot gobe po dežju. Ko je govornik videl, da je le predebelo zinil, je skušal dopovedati ljudem, da je slišal, da bo po volitvah Steinacher itak odšel s Koroške v neko diplomatsko službo, nakar je nekdo pripomnil: „Pripravljati Anschluss!“ — O tem pa dr. Tischler ni hotel več izgubljeni besedi, če ne bi morda še kdo od navzočih povedal, kako se je Steinacher pred Božičem na nekem sestanku v Frankfurtu trudil, da bi zopet prikladal v življenje proslulo Zvezo Nemcev v inozemstvu, nacistično petokolonsko organizacijo.

Na koncu je dr. Tischler še nekaj zamrmral o problematiki dvojezičnega šolstva, da bi vsaj nekoliko popravil mučni vtis celotnega zborovanja, toda kmalu je opustil nadaljnje besedičenje in „veličastno zborovanje“ (morda bo Tednik našel še kak boljši pridevnik za to polomijo) so zaključili.

Slovenska javnost še vedno ni dobila odgovorov na vprašanja:

1. S KOM SE JE g. dr. TISCHLER POVEZAL LETA 1948, ČIM SE JE IZLOČIL IZ OSVOBODILNE FRONTE?
2. KOMU IN ZAKAJ JE POSLAL g. dr. TISCHLER DNE 3. VIII. 1948 SVOJ ŽIVLJENJEPIŠ IN ŽIVLJENJEPIŠ dr. VINKA ZWITTRA?
3. S KOM IN ZAKAJ SE JE g. dr. TISCHLER SESTAL DNE 13. III. 1949 V BADGASTEINU?
4. GOSPOD dr. VINKO ZWITTER, KAKŠNE VEZI STE IMELI S ŠEFOM GESTAPE dr. WEIMANNOM?

Če prizadeti nimajo poguma odgovoriti, bomo mi odgovorili v prihodnji številki „Slovenskega vestnika“

Ali bosta Tischler in Muri tožila?

Po objavi pisma profesorja Murnika iz Tržiča je gospod profesor Jožef Tischler sicer nekaj narobe obrnjenega odgovoril v Tedniku-Kroniki, kar pa javnosti ni moglo zadovoliti in prepričati. Na pripombe plačanim agentom pa še kljub posebni izdaji ni bilo odgovora.

Sedaj pa je slišati, da bosta gospod Tischler in emigrant Lambert Muri vložila tožbo proti Slovenskemu vestniku. Morda bi rada še pred volitvami vsaj s tožbo ustvarila videz, da odkritja v pismu profesorja Murnika niso resnična. Bomo ja videli. Nas bo samo veselilo, če se bosta gospod Tischler in emigrant Muri

res okorajžila za tožbo. Javnost bo imela v teku procesa morda možnost izvedeti še kaj več podrobnosti o podtalnem rovarjenju in agentskih poslih, ki jih gotovi ljudje opravljajo za dobro plačilo.

Tudi bivšemu nacistu Metnitzu v Pliberku ni bilo po volji, da je Slovenski vestnik nekaj objavil. Več kakor štiri leta so že minila odkar je šel tožiti našega urednika. Procesu še sedaj ni konec. V Pliberku in okolici pa vedo ljudje povedati, da po dosedanjih izpovedih prič gospoda Metnitza vedno bolj glava boli.

Kdo bo v bodoče deželni glavar?

Wedenig ali Steinacher?

O tem bo naše ljudstvo soodločalo pri volitvah dne 22. t. m. Vsak glas za Tischlerjevo KDS in vsak glas za kominformsko VO bi koristil samo Steinacherju in omogočil ÖVP-jevsko in VdU-jevsko zaroto proti Slovincem.

Zato se bomo Slovenci odzvali pozivu Demokratične fronte in se bomo enotno in strnjeno zoperstavili

hujskanju proti dvojezičnemu šolstvu sejanju sovraštva med obema narodoma na Koroškem

zastrupljanju odnosov med Koroško in Jugoslavijo

Zglasovnico za Socialistično stranko bomo Slovenci podčrtali težnjo

po enakopravnem življenju našega ljudstva

po mirnem sožitju v deželi

po dobrem sosedstvu z našim matičnim narodom

Ob vprašanju:

Wedenig ali Steinacher

se zavednemu Slovincu ne bo težko odločiti!

Radio Celovec je dobil novo oddajno poslopje

Zadnjo nedeljo so v Celovcu slovesno otvorili novo radijsko oddajno poslopje. Direktor Goritschnig je v začetku pozdravil številne slavnostne goste, med njimi v prvi vrsti zveznega ministra dipl. ing. Waldbrunnerja, britanskega visokega komisarja poslanika Sir Harolda Caccia, jugoslovanskega, italijanskega in britanskega konzula v Celovcu, deželnega glavarja Wedeniga in dr. Vsi govorniki so hvalili novo oddajno postajo kot najmodernejšo te vrste, ki jo ima med enako velikimi mesti na svetu edino le Celovec. Zvezni minister dipl. ing. Waldbrunner je v svojem govoru izrazil željo, da bi se v avstrijskem radiu kmalu slišali samo še avstrijski glasovi, deželni glavar Wedenig pa je s čestitkami iznesel željo, da bi radio Celovec vršil prav posebno visoko nalogo zblizanja med narodi.

Slovesnost je zaokrožil koncert, ki ga je izvajal orkester radia Celovec pod vodstvom dirigenta Keldorferja, v nedeljo in ponedeljek zvečer pa je bil za to priložnost prenos koncertov iz velike dvorane celovškega doma

glasbe, ki jih je pred številnim izbranim občinstvom pod vodstvom znanega graškega dirigenta Karla Randolfa izvajal veliki radijski orkester radia Dunaj.

KOLENDAR

Sreda, 11. februar: Lurška M. B., Adolf
Četrtek, 12. februar: Evaldija
Petek, 13. februar: Gregorij

SPOMINSKI DNEVI

12. 2. 1809 — Rojen v Hardinu v državi Kentucky kot sin gozdarskega delavca Abraham Lincoln, 16. predsednik ZDA — 1942 Množični pobeg jugoslovanskih patriotov-talcev iz nemške ječe v Nišu. V spomin na to rešitev pred okupatorjem so preimenovali tobačno tovarno v Nišu za „12. februar“.
13. 2. 1199 — Umrli srbski vladar Stefan Nemanja, tvorec srednjeveške srbske države — 1883 Umrli v Benetkah pesnik in skladatelj Richard Wagner — 1945 Objavljena deklaracija o sklepih krimskie konference.

Slovenska kmečka zveza naznanja:

Udeležence gospodinjstvo-kuharskega tečaja v Zgornjih Zamanjah vabijo na zaključno prireditve, ki bo v nedeljo, dne 15. februarja t. l., v Grbalji vesi pri p. d. Vižarju.

Spored:

Od 9. do 18. ure razstava kuharske umetnosti, ob 14. uri kulturna prireditve s petjem in šaljivimi prizori.

Vabimo vse od blizu in daleč!

Slovenska prosvetna zveza naznanja

Slovensko prosvetno društvo „Gorjanci“ v Kotmarji vesi priredi v nedeljo, dne 15. februarja 1953 ob 8. uri zvečer

PEVSKI KONCERT

pri Plajerju. Vsi od blizu in daleč pristočno vabljeni!

Odbor

Pohitite s prijavi za izlet v Ljubljano in Postojno

V zadnji številki smo že objavili, da pripravlja uredništvo Slovenskega vestnika za svoje naročnike

izlet v Ljubljano in Postojno

Za razmeroma nizko ceno 90.— šilingov si bodo izletniki lahko ogledali znamenitosti slovenske prestolnice, prisostvovali bodo v Ljubljani operni predstavi ter si ogledali čudovite lepote svetovnoznane Postojnske jame. V navedeni vsoti je že vračunana tudi vsa vožnja na jugoslovanski železnici, prehrana ter dvakratno prenočišče.

Odhod iz Podrožčice bo v soboto, dne 28. II. 1953, ob 17.55 uri, povratek v Podrožčico pa v ponedeljek, dne 2. III. 1953, ob 12.15 uri opoldne. Zveze iz Celovca so ob 13.30 z osebnim vlakom preko Roža ali ob 15.14 z brzim vlakom preko Beljaka, iz Beljaka pa z brzim vlakom ob 17.10 uri. Vozno karto od doma do meje pri Podrožčici si mora vsak izletnik kupiti na domači postaji, najbolje povratno karto (Retourkarte), ki velja 6 dni in je cenejša. Dodatni stroški za skupni potni list in vizo ne bodo znašali več kakor 10 šilingov na osebo.

Prijave za izlet in navedeno vsoto za stroške izleta je treba oddati ali poslati najkasneje do 21. t. m. na naslov: Uredništvo Slovenskega vestnika, Celovec-Klagenfurt, Gasometergasse 10. Prijavi je treba priložiti potni list, kdor pa tega nima, pa osebno izkaznico (Identitätsausweis) ter Eidesstattliche Erklärung, mladoletni pa dodatno še od občine potrjeno izjavo staršev, da se strinjajo s potovanjem.

Zaradi jasnosti še enkrat ponavljamo, da se izleta lahko udeležijo samo naročniki Slovenskega vestnika in njihovi družinski člani, vsi drugi pa le tedaj, če predhodno list naročijo in poravnajo naročnino vsaj za pol leta v naprej.

Pohitite s prijavi, ker zamudnikov ne bomo mogli upoštevati.

Uredništvo Slovenskega vestnika

